

NM 30/1953

MB

16981

BESZÉLŐ KÉPEK

RENDES FELTÁMADÁS

ELBESZÉLÉS

Írta:

TAMÁSI ÁRON

Rajzolta:

BASILIDES SÁNDOR

KIADJA

A NÉPMŰVELÉSI MINISZTERIUM MEGBÍZÁSÁBÓL

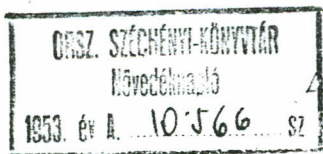
A MAGYAR FOTO DIA-OSZTÁLYA

BUDAPEST 1953

TANÁCSADÁS a Diafilm vetítéséhez

1. Az előadás előtt a szöveget legalább kétszer hangosan olvassuk el. (Tagoltan olvassunk és ne hadarjunk.)
2. Alkalmazzuk a váltott felolvasást. (Egyik kép szövegét férfi, a másik kép szövegét nő olvassa.)
3. A szövegrész utolsó szavánál a felolvasó koppantson és a következő kép fordítása csak ezután történjék.
4. A vetített szöveget is olvassuk fel.
5. A vetítógép kezeléséhez útmutatást nyújt a technikai „Utmutató”.

Ez a diafilm önálló vetítésre alkalmas.

Felelős kiadó : A Művelt Nép Könyvkiadó igazgatója
Megjelent 3000 példányban

BEVEZETŐ

Ez az elbeszélés 1930-ban íródott s bár a múltról szól, ma is tanulságos történet. Az író a tehetetlen, bárgyú Énekes példájával azt tanítja, hogy az igazságért küzdeni, harcolni kell. Aki ölbeteszti kezét, az magára vessen, ha hiába várja vágyai teljesülését.

A „Rendes feltámadás“ még azt is tanítja, hogy a gazdag és a szegény, az úr és a dolgozó érdekei között áthidalhatatlan szakadék tátong.

A szegény emberek, az elnyomott népek igazságát azok valószínűsítják meg, akik érte bátor önfeláldozással küzdeni, harcolni tudtak.

Most pedig kezdődjék a történet.

*

1. Mindenütt szép a május, de a püspöki udvarban a legszebb. Különösen ilyen jókor, napfelkelés idején. A harmat nevetve csillog. Körül a kerítés mellett fehér és lila orgonafák. Fent pedig, a háromszárnyú palota tetején, a friss fényben piros szájjal dalolnak a hazajött fecskék.
2. Kicsi, csizmás alak jön be a boltíves kapu alatt. Piros, bajuszos arca van és tollas pörge kalapja. Füttyül és a nádpálcájával csapkodja a csizmája szárát. Ez az intéző, a neve Demeter.
3. Gyorsan és aprókat lépve, a gazdasági udvarba tart. Az istálló előtt megáll és katonásan kiált:
— Énekes bácsi! — Vár néhány pillanatig, aztán újra kiált:
— Énekes!
4. Az istállóból egy öreg ember fut elé. Sovány, falusias és rongyos. Könyvet tart a kezében és ügyetlenül dugja.
— Tessék parancsolni! — mondja.
— Miféle könyv ez? — int rá Demeter.
— „Szűzmária virágoskertje“ — jelenti Énekes bácsi.
5. Az intéző elveszi tőle a „virágoskert“-et és így szól:
— Itt nem lehet elimádkozni a sok drága időt!
Felhők szállják meg az öreg kék szemeit s szelíd arcát félelem nyomorítja el.
6. Két galamb röppen eléjük a földre. (Búgnak és puhán lépkedve harmonikáznak.) Az öreg rögtön rámutat a galambokra és így szól:
— Minő kedves teremtmények! A szeretetet és a szelídséget példázzák nekünk.

- Tojást példázzanak! — mondja Demeter és feljűk suhint a nádpcával.
7. A galambok felrebbenek.
 — Hopp, repűljön utánuk — szűl megint Demeter. Az öreg a madarak után nűz, majdcsendesen így felel:
 — Lékben megtettem.
 Demeter hetykén inti le:
 — Menjen a nyavalyába azzal az örűkűs lélekkel! Lékben már én is rég pűspűk vagyok, de azért a nűgy fehér után mégsem én űlűk fel, hanem a kegyelmes űr.
 — Oh kűrem, nem a nűgy fehér szűműt!
 — Hát mi szűműt?
 — Az űdvűzűlűs! A tűlvilűgi jűlűt!
8. Demeter kacag:
 — Hát arra spekulűl maga?
 Az öregnek mosolyra vonul a szűja és gyermeki huncutsűg csillog a szemében, amint azt mondja:
 — Nem az az okos, aki itt akar jűl ělni, a fűldűn, hanem az az okos, aki az örűkűletben akar boldogan ělni...
9. Az intűzű nevetve keresi a vűlaszt, de mielőtt szűlhatna valamit, egy legűnyke ugrik elű a tehűnistűllűbűl és űrvendevze kiűltja:
 — ědesapűm!
10. De egyszerre bedugul, mert meglűtja az intűzűt az apja mellett. A fejűt bűhűzza, egy kicsűt kuncog és vissza akar sompolyogni az istűllűba.
 — Gyere csak! — szűl és int felűje Demeter.
11. A fiű odajűn és az apja mellű áll, csalűdi vonalba.
 — Te is iműdkozűtűl? — kűrdű az intűzű.
 — ěn nem, s hát ki igen?
 — Hát az apűd.
 — Nekű kell is, mert ű a pűspűk űr mellett van.
 — S hát te ki mellett vagy?
 — ěn a tehűnyek mellett.
12. Demeter harsogva mulat a legűnyke gyors eszűn:
 — Mondj még valami jűt, lűssuk! — bizűtatja kedvesen.
 — A pap sem prűdikűl ingyen — jelenti ki Pűter.
 — Hát kűrj valamit!

13. A gyermek jól megnézi Demetert, hogy mit kérhetne tőle.
 — Lám, a milyen könyv! — mutat a kezére.
 — Nesze, neked adom!
14. Péter elveszi a könyvet s megnézi a címírást rajta:
 — Ez a mű könyvünk — mondja és a háta mögé dugja.
15. Tovább megy az intéző és nézi a földet:
 — Valóságos szemétdomb ez az udvar! — pattog a szó a száján: — Ez így tovább nem megy! Itt nem lehet folyton imádkozni, hanem dolgozni kell! Érti?
16. Péterke biztatólag nézi az apját, de látván, hogy az öreg nem szól, maga felel meg Demeter úrnak:
 — Munket nem kell tanítani.
 — Mit beszélsz? — közeledik szúrósan az intéző.
17. A legényke odaáll bátran Demeter elé és így szól:
 — Azt mondtam, hogy munket nem kell olyan mérgesen tanítani, mert ebben az udvarban eddig is mű dolgoztunk, nem más.
 — Hogy mersz te így beszélni?!
 — Merhetek, mert én seprem meg! — mondja Péter és szót se várva, rögtön elindul a tehénistálló felé.
18. Demeter sárgán néz utána, majd az öregre mordul:
 — Takarodjék maga is!
 Énekes bácsi vén fejét lehajtja s úgy kullog el a színről.
 — Tizenegyre ragyogjon minden! — szól utána Demeter, aztán eltűnik ő is. Egy ideig csend van.
19. Aztán Péterke kibúvik seprűsen az istállóból. Felcsapja a seprűt a jobbvállára és elindul a lovak istállója felé.
20. Az ajtóban megáll és látja, hogy az apja nagy buzgalommal keféli az egyik fehéret. Erre leveszi a válláról a seprűt és így szól:
 — Ebben az udvarban csak úgy lehet valamire menni, ahogyan én csinálom s nem úgy, ahogy édesapám!
21. — Itt a földön ne keress igazságot — jegyzi meg szomorúan az öreg. — Mert nincs!
 — Nincs a nyavalyát! — ellenkezik Péter.
 — Van itt igazság, nem is egy, hanem kettő! *Mert van egy gazdag-igazság, amit a gazdag ember pénzzel vesz meg; s van egy szegény igazság, amit az okos ésszel kerít magának.*

22. Az öreg békével hallgatja a szókimondó gyermek szavait és az örökéletre gondol, melyben mindenki elnyeri majd jutalmát érdeme szerint.
23. Telik az idő s megérkezik az új jószágigazgató. Magas és finom úr. A kezében kesztyű és bot. Demeter mellette lépked. Még jóformán közel se mennek az istállóhoz, megállnak.
24. — Énekes! — kiáltja Demeter. Az öreg előjön.
— Péter! — kiáltja Demeter. Péter is előjön.
Odaállnak mind a ketten az urak elejébe, mint a bakák.
— Ez a kocsis, ez pedig a fia — mutatja be őket Demeter.
Az igazgató megvizsgálja a két szolgát, aztán elköszön és elmegy.
25. — Na, Énekes bácsi, mit szól az új igazgatóhoz? — kérdi Demeter.
— Finom, jó embernek látszik — feleli az öreg.
Az intéző kacag: — Félévvel ezelőtt jött ki a börtönből. Aztán zsidó létére szépen átállott a katolikus vallásra és most itt van, mint jószágigazgató. Mit szól hozzá?
— Az isten jobban örvend egy megtért bűnösnek, mint száz igaznak — mondja az öreg.
26. Énekes bácsi készül. A kocsit mossa és olajozza. Közben fűdögálja a szent éneket.
27. Délután felül az igazgató és Demeter a hintázó kocsira. Énekes bácsinak odaszól jókedvűen az igazgató:
— Maga sohasem szokott köpni, öreg?
— Nem én, kérem szépen. Köpés nélkül hajtottam örökké a lovakat.
— S káromkodni sem szokott?
— Azt még úgy sem, nagyságos igazgató úr.
— Hát akkor maga milyen kocsis?
— Én csak ilyen öreg, kérem szépen.
Egy hét mulva új kocsis jön a fehér lovak mellé.
28. Az öreg ágyba kerül. Ott fekszik az istálló sarkában, egy rozoga tákolmányon. Másnap csendesen meghal. Péterke és a lovak virrasztanak felette. Aztán eltemetik.
29. Sírja nem mély és a föld is puhán nyomja. Fekszik és vár. Várja az igazság eljövetelét. A halálon túlra ígért igazságot.
30. **Vetített szöveg:**
Az idő ketyeg, mint egy mérhetetlen és tökéletes óra. Ketyeg és halad a mutatója, mint az üstökös. Itt van az ítélet napja, melyre Énekes bácsi vár.

31. Angyalok jönnek és trombitálnak. A sírok megnyílnak. Fölbrednek a halottak és újjongva tódulnak kifelé.

32. Vetített szöveg:

Péternek is kipattan a szeme és felül. Észreveszi, hogy ott fekszik mellette az apja és nagyon megörvend. A trombitaharogást is hallja. Aztán megragadja az apja vállperecét és rázza.

— Edesapám, keljen fel, mert erősen trombitálnak! Itt a feltámadás!

33. Végre kinyílik lassan az öregnek is a szeme. Még kábult és nem tud létrejönni. Péter megfogja mind a két vállát és megrázza istenesen.

— Feltámadás van, edesapám! — kiáltja neki.

Énekes tátog és sír örömében, mint a gyermek. Majd megkérdi végre:

— Hol van Szent Péter?

— Valahol odakünn lesz.

— Akkor most egyenesen elejibe megyünk.

— Oda egyenesen! — mondja Péter.

34. A kapu irányában nagy csődület van. Zúg és morajlik, mint a tenger. Kardos angyalok sűrögnek kétfelől és hátul, hogy rendet csináljanak. Egy rangosabb, parancsokat osztogat nekik és harsányan kiabálja a tolongó népnek:

— Sorba, sorba! Rendes feltámadás!

35. Énekesék is megérkeznek. A parancsnok nem bír az áradattal. Kivonja a kardját, villogtatja és úgy kiáltja:

— Sorba, sorba! Cím és rang szerint!

Az öreg és Péter egymásra néznek. No lám, cím és rang szerint!

— Furcsa egy feltámadás! — mondja Péter.

— Egy kicsit furcsa... — hangyja helyben az öreg is, de bizakodólag hozzáteszi:

— Azért lehetetlen, hogy itt érdem ne legyen!

36. — Alljanak bé a sorba! — szól rájuk egy angyal.

— Nem vagyunk a katonaságnál! — mondja Péter. Szóvaltásba kerülnek.

— Istennek éltem földi életem — bizonykodik az öreg. —

Most itt az ideje, hogy elnyerjem jutalmamat.

— Hogy hívják? — kérdi az angyal.

— Énekes Ferencnek.

— Mivel foglalkozott?

- Kocsis voltam a püspök úrnál.
 — Kocsis? No akkor menjen hamar a sor végire!
37. Az öregnek forróság szalad végig a csontjaiban.
 — Nem megyek! — mondja fenyegetően.
 Az angyal rá akarja emelni a kardját, de Énekes felugrik.
 — Igazad vót, Péter fiam! — hasít a hangja.
 De már Péternek is suhog a kezében a lábszárcsontja. Fél-
 lábbon állva aprítják a népet. Mindenki ordít és tapogatja egy-
 mást. Az angyalok kürtszóval hívják Szent Pétert.
38. Szent Péter megjelenik és halotti csend lesz. Int Énekesnek
 és Péternek, hogy menjenek elébe. Énekes és Péter engedelmesen
 cselekszik.
 — Miért békétlenkedtek? — kérdi tőlük Szent Péter.
 — Azért feleli az öreg, — mert az angyal a sor végére akart
 állítani.
 — És miért nem akartál odaállni?
 — Azért, mert egész földi életemben is az utolsó sorban áll-
 tam, túrtem és szenvedtem, hogy most boldog lehessenek.
 — És a sor végén nem tudsz boldog lenni?
 — Nem, mert magam előtt látom azokat, akik egész életük-
 ben tolvajok és gonoszok voltak.
 Szent Péter Énekesre néz és így szól hozzá:
 — Mint földi életedben, most is légy jó és szegény; a sor
 végére állván.
39. De ők állnak és nem indulnak. Szent Péter egyre mézi őket.
 — Bánom, hogy feltámasztottunk — mondja végre csalódot-
 tan.
 — Azon lehet segíteni — feleli sértődötten az öreg és oda-
 szól a fiának:
 — Gyere Péter!
40. Megindulnak ketten vissza a temetőbe. Elmennek a sírhoz,
 amelyből feltámadtak az imént. A szájánál megállnak, bele-
 néznek, majd visszafordulnak mind a ketten és csodálatosan,
 egyazon gondolattal és egyazon keserűséggel, egyszerre
 kiáltják:
 — Osztán nekünk többet ne trombitáljanak!
41. **Vetített szöveg:**
 Alusznak, örökké csak alusznak szegények. Az idők forgása
 alatt csontjaik megkeserednek, majd porrá változnak. A füvek
 és a rögök is megváltoznak. Csak a tanulság marad változat-
 lan, hogy az igazságot életünkben kell megteremteni.

Vége.